

BIJLAGENRAPPORT
Meerjarenraming 2015
Gemeente Lelystad

augustus 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Definities onderhoud 4
3. Areaal en hoeveelheden 5
4. Resultaten schouw 6
5. Middelen onderhoud 9
6. Onderhoudskosten 11
7. Vergelijking meerjarenraming 2011 en 2015 13
8. Wegen en geluid 15
9. Openbaar groen 19
10. Reiniging 22
11. Spelen 23
12. Civiele kunstwerken 24
13. Parkeren 25
14. Openbare verlichting 26
15. Verkeersmeubilair 28
16. Water 30
17. Recreatie 32
18. Riolering 33
19. Overige 35

COLOFON 36

1. Inleiding

Dit bijlagenrapport hoort bij de ‘meerjarenraming 2015, gemeente Lelystad’ (augustus 2015). Het hoofdrapport beperkt zich tot de hoofdlijnen en het bijlagenrapport geeft een uitgebreidere toelichting op en onderbouwing van de gebruikte gegevens. Dit betreft:

- De areaalgegevens; de hoeveelheid openbare ruimte in beheer en onderhoud bij de gemeente Lelystad in m^1, m^2 en stuks;
- De bestaande onderhoudskwaliteit van dit areaal, gebaseerd op de normen van het kwaliteitsstructuurplan Lelystad en de CROW beeldkwaliteitscatalogus openbare ruimte;
- De beschikbare middelen voor het in stand houden van de openbare ruimte door middel van dagelijks onderhoud, groot onderhoud en herinrichting/vervanging/rehabilitatie;
- De berekende onderhoudskosten en daarbij gehanteerde uitgangspunten.

In hoofdstuk 2 worden de gehanteerde definities voor de vormen van onderhoud nader toegelicht. In de hoofdstukken 3 tot en met 7 zijn de beheergegevens weergegeven voor de hele gemeente. Deze gegevens zijn samengevat in het hoofdrapport.
De hoofdstukken 8 tot en met 19 geven meer gedetailleerde informatie per beheergroep of product.

2. Definities onderhoud

Definities vormen van onderhoud		Werkproces/bedrijfsvoering	Begroting
Dagelijks onderhoud	Frequent terugkerende onderhoudsmaatregelen, zoals maaien, snoeien, vervangen van lampen, vegen. Daarnaast niet-planmatig onderhoud zoals het oplossen van meldingen, verhelpen van incidenten en het herstellen van schades.	BOR en IBP (OV) Uitvoering door derden of eigen dienst. De aansturing gebeurt op basis van bestekken, DVO's of werkafspraken.	Exploitatiebegroting Jaarlijks een vergelijkbaar bedrag.
Groot onderhoud	Onderhoud met een planmatig, projectmatig karakter, gericht op het verlengen van de levensduur. Voorbeelden zijn het vervangen van een deklaag van een asfaltweg.	Projecten Planning via IGOR of andere MJP's IBP voorbereiding Uitvoering op basis van aanbesteding	Voorziening Bestemmingsreserve Jaarlijkse dotaties in voorzieningen. Mogelijk wisselende uitgaven en sparen voor toekomstige grote uitgaven.
Vervanging	Volledig vernieuwen van het element, waarbij de inrichting gelijk blijft. Dit gebeurt aan het eind van de technische levensduur. Bij verhardingen wordt hier doorgaans de term 'rehabilitatie' gebruikt.	Projecten Planning via IGOR of andere MJP's IBP voorbereiding Uitvoering op basis van aanbesteding	Voorziening Bestemmingsreserve (subsidie)
Herinrichting	Functionele aanpassingen in de openbare ruimte, waardoor er sprake is van een plus boven op de vervanging of het groot onderhoud.	Projecten Planning via GREX IBP voorbereiding Uitvoering op basis van aanbesteding	Gebiedsexploitatie

3. Areaal en hoeveelheden

Woningen: 32.590 (december 2014)
Inwoners: 75.310 (december 2014)
Bron: provincie Flevoland 'feiten en cijfers'

In dit bijlagenrapport zijn per beheercategorie de door Lelystad te beheren arealen toegelicht. Onderstaande tabellen geven een overzicht van deze arealen en stuks op hoofdgroepen.

Hoeveelheid	**totaal (st)**
Lichtmasten	24.247
Bomen	43.486
Speeltoestellen	1.648
Civiele kunstwerken	290

Voor verkeers- en parkmeubilair zijn schattingen opgenomen in het hoofdstuk verkeersmeubilair.
De arealen/oppervlakten worden voor het overgrote deel gevormd door verharding, openbaar groen, bos en ecozone. In totaal heeft de gemeente Lelystad bijna 20 miljoen m^2 openbare ruimte. Een deel daarvan wordt verpacht.

Verharding	**totaal (m2)**	**per woning**
Asfalt	2.224.622	
Beton	162.002	
Elementen	3.938.288	
Halfverharding	207.876	
Totaal verharding	**6.532.788**	**200**
Groen	**totaal (m2)**	**per woning**
Bosplantsoen	956.761	
Heesters	752.301	
intensief gazon (=kort)	635.836	
extensief gazon (=lang)	2.065.011	
bloemrijk gras	3.377.260	
bloemrijk gras bermen	600.220	
hagen	81.745	
Totaal groen	**8.469.134**	**260**
Verpacht	1.679.757	
Groen totaal (ex pacht)	**6.789.377**	**208**
Bossen	4.556.472	
Ecozone	195.627	
Totaal bossen/ecozone	**4.752.099**	**146**

Totaal m2 openbare ruimte	19.754.021	606

4. Resultaten schouw

In 2013 is een schouw openbare ruimte uitgevoerd. De resultaten daarvan worden in dit hoofdstuk toegelicht.
In de schouwresultaten worden de termen gebruikt vanuit het KSP, namelijk 'te laag', 'laag', 'basis', 'extra' en 'exclusief. Deze komen overeen met de landelijk gebruikte kwaliteitsniveaus van het CROW (publicatie 323 kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2013) als D, C, B, A en A+.

Totaal

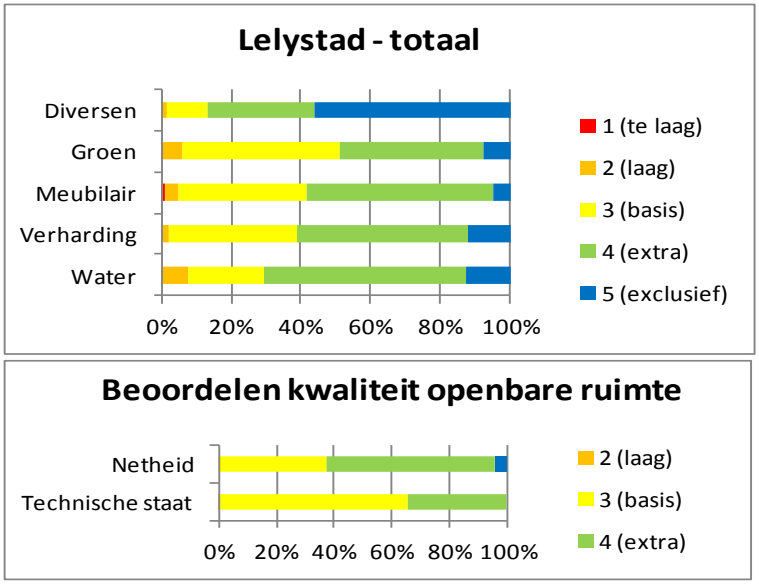

Figuur 4-1 Resultaten schouw per inrichtingselement en per kwaliteitsaspect

Figuur 4-1 laat in 'Lelystad –totaal' de algemene conclusie zien dat de openbare ruimte gemiddeld een ruime 'basis' (B) scoort. Voor alle aspecten van de openbare ruimte zoals groen, meubilair en verharding komen aanzienlijke percentages voor met kwaliteit 'extra' (A) en 'exclusief' (A+). Dat is overigens niet uitzonderlijk omdat bijvoorbeeld door een GO maatregel een lage kwaliteit wordt opgetrokken naar een hoog niveau.

Verharding

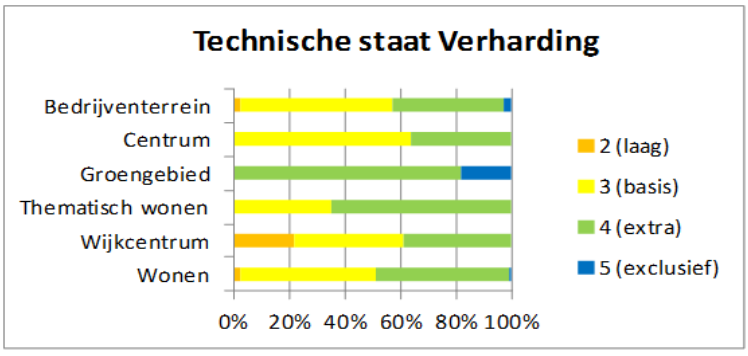

Figuur 4-2 Technische staat verhardingen per KSP-gebied

Figuur 4-2 laat de technische staat van de verharding per KSP-gebied zien. Overigens zijn hierin niet alle KSP-gebieden opgenomen; in de ontbrekende gebieden zijn te weinig schouwpunten om een goede conclusie te kunnen trekken. De verhardingen hebben een duidelijke basis-kwaliteit (B), waarbij in de woongebieden zelfs de helft 'extra' (A) is. Te lage kwaliteiten komen wel voor in de woongebieden, maar zijn minder dan 10% (en daarmee te beschouwen als planningsruimte en niet als achterstand). Uit

de schouwen over de jaren lijkt in de woonwijken de onderhoudskwaliteit van de wegen stabiel.
In het centrum en de wijkcentra wordt echter de beoogde kwaliteiten ‘exclusief’ (A+) en ‘extra’ (A) niet behaald. Met name ‘exclusief’(A+, nieuw staat) is een nauwelijks handhaafbare kwaliteit in een druk gebruikt centrum. In de wijkcentra is het aandeel ‘laag’ (C) te groot om nog van een ‘basis’-kwaliteit (B) te kunnen spreken.

Groen

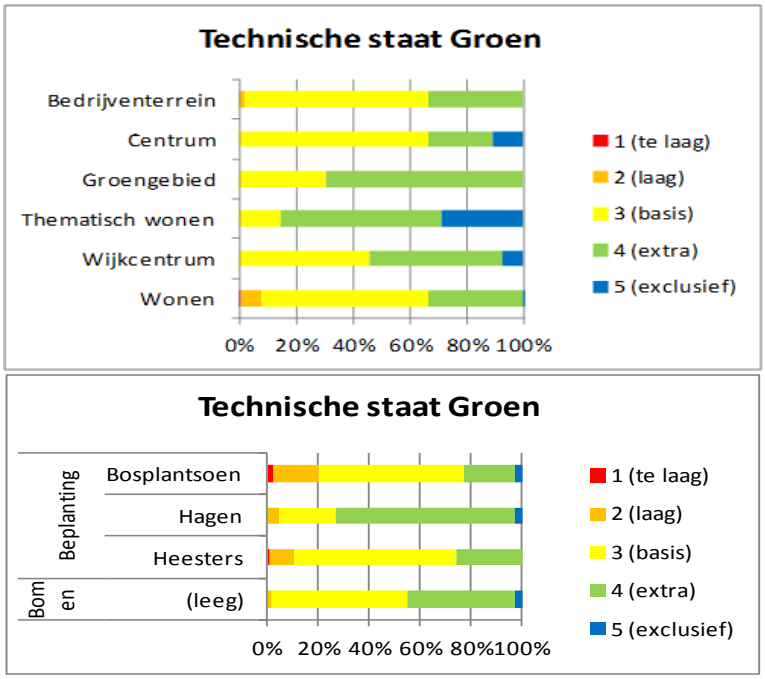

Figuur 4-3 Technische staat groen per KSP-gebied en per onderdeel groen

De overall-conclusie voor de technische staat van het groen (schade, snoeibehoefte, vitaliteit) is een ‘basis’-kwaliteit (B). In de woongebieden voldoet het groen aan gemiddeld basis-kwaliteit, terwijl dit in de groengebieden richting een ‘extra’ (A) gaat. Indien wordt gekeken naar de verschillende typen beplanting scoren heesters en bosplantsoen relatief laag.
Heesters is voor de hele stad gemiddeld nog net een ‘basis’-kwaliteit (B). De lage kwaliteiten komen echter vooral voor in enkele wijken, waardoor die onder het gewenste niveau scoren. Dit geldt ook voor bosplantsoen. Door de 20% ‘laag’ (C) en ook ‘te laag’ (D) voldoet het bosplantsoen niet meer aan het beoogde ‘basis’-niveau.
Ook in groen is zichtbaar dat het centrum en de wijkcentra niet de hogere beoogde kwaliteiten halen. Ze voldoen aan een ‘basis’-kwaliteit (B), maar halen geen A of A+.

Meubilair

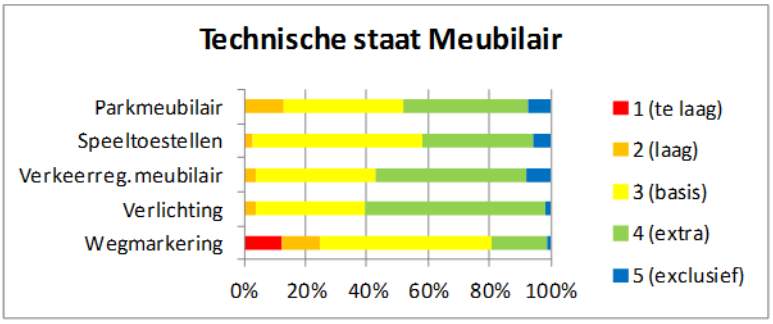

Figuur 4-4 Technische staat meubilair per onderdeel

Het meubilair scoort, met uitzondering van wegmarkeringen, een B-kwaliteit. Het parkmeubilair is op de grens van ‘basis’ (B), door het te veel voorkomen van plekken op ‘laag’ (C).

Netheid

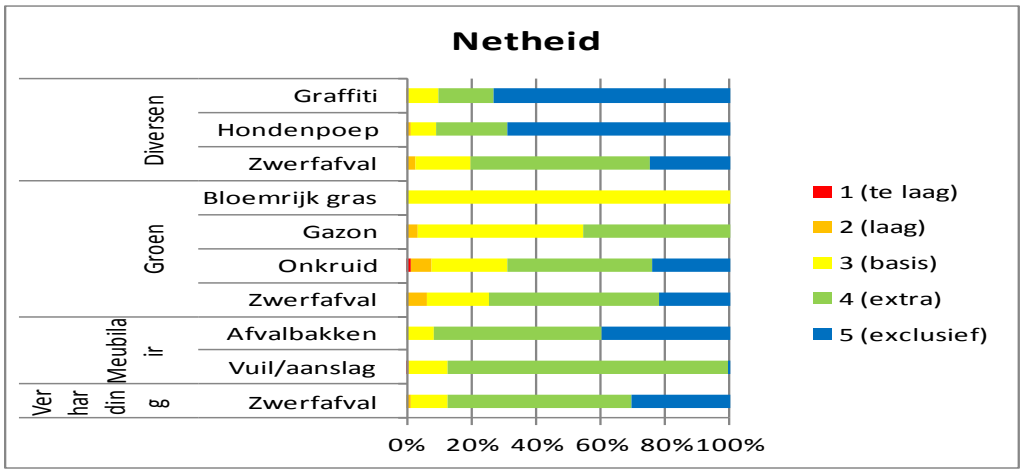

Figuur 4-5 Netheid in categorieën

De netheid in Lelystad is hoog, zoals in figuur 4-5 te zien is. Graffiti, hondenpoep en afvalbakken scoren een ‘extra’-kwaliteit (A). Vuil/aanslag op meubilair en zwerfafval op verharding zijn net niet ‘extra’ (A) te noemen. De netheid van het groen is wel ‘basis’ (B), zowel ten aanzien van het maaien van gras en gazon, als onkruid en zwerfafval in het groen.

5. Middelen onderhoud

Beschikbare middelen begroting 2015

In Figuur 5-2 wordt een overzicht gegeven op productniveau van de middelen die beschikbaar zijn in de begroting 2015 voor het beheer en onderhoud. Het is een samenvatting van de tabellen in de hoofdstukken 4 t/m 15 die per domein de beschikbare middelen weergeven.
In totaal is in 2015 voor beheer en onderhoud 27,6 miljoen euro beschikbaar, waarvan de helft voor de exploitatie en de andere helft als storting in de diverse voorzieningen. Vanuit deze voorzieningen wordt het groot onderhoud bekostigd.
Figuur 5-1 geeft een samenvatting per domein waarbij ook de toerekenbare overheadkosten zijn opgenomen. In totaal is daarmee ca. 30,8 miljoen in de begroting toerekenbaar aan beheer en onderhoud openbare ruimte.
In de laatste kolom zijn ter volledigheid de inkomsten per product weergegeven. Deze inkomsten hebben geen relatie met de uitgaven.

Product		Exploitatie		Storting		Totaal 2015		Inkomsten
WSP	€	2.088.095	€	8.326.234	**€**	**10.414.329**	€	-266.903
Openbaar groen	€	3.582.029	€	1.114.643	**€**	**4.696.672**	€	-184.639
Reiniging	€	2.229.136	€	-	**€**	**2.229.136**	€	-50.000
Spelen	€	340.424	€	140.594	**€**	**481.018**	€	-7.800
Civiele kunstwerken	€	258.346	€	1.063.928	**€**	**1.322.274**		
Parkeren	€	115.280	€	91.030	**€**	**206.310**		
Openbare verlichting	€	1.486.246	€	146.354	**€**	**1.632.600**	€	-256.572
Verkeersmeubilair	€	303.897	€	-	**€**	**303.897**	€	-40.000
Water	€	621.303	€	911.035	**€**	**1.532.338**	€	-71.283
Recreatie	€	377.583	€	-	**€**	**377.583**	€	-69.328
Overig	€	604.058	€	-	**€**	**604.058**		
herinrichting					**€**	**-**		
TOTAAL	**€**	**12.006.397**	**€**	**11.793.818**	**€**	**23.800.215**	**€**	**-946.525**
Riolering	*€*	*1.797.749*	*€*	*1.969.267*	*€*	***3.767.016***		
TOTAAL incl. riolering	**€**	**13.804.146**	**€**	**13.763.085**	**€**	**27.567.231**	**€**	**-946.525**
Concernoverhead	*€*	*3.208.954*	*€*	-	*€*	***3.208.954***		
TOTAAL (incl. concernoverhead)	**€**	**17.013.100**	**€**	**13.763.085**	**€**	**30.776.185**	**€**	**-946.525**

Figuur 5-1 Beschikbare middelen per domein (Begroting 09-02-2015, waarbij op water en riolering hierna nog een correctie heeft plaatsgevonden).

Product	Exploitatie	Storting	TOTAAL	Inkomsten
710100 DO Stadshoofdwegen	€ 381.648	€ 101.565	€ **483.213**	€ -94.174
711200 DO WSP bibekom in de wijken	€ 1.005.595		€ **1.005.595**	€ -81.000
711300 DO civ.tech,ond.w.s.p. bibekom	€ 206.299	€ 219.592	€ **425.891**	
711700 Advies en beleid Cluster Wegen DO	€ 294.780	€ 7.908.112	€ **8.202.892**	€ -91.729
713100 DO Polderwegen	€ 199.773	€ 96.965	€ **296.738**	
753700 DO openbaar groen in de wijken	€ 1.417.849	€ -	€ **1.417.849**	€ -150.000
753800 DO Openbaar Groen	€ 1.954.164	€ -	€ **1.954.164**	
754100 Openbaar Groen	€ 210.016	€ 1.114.643	€ **1.324.659**	€ -34.639
711000 WSP Handmatig reinigen in de wijken	€ 698.686		€ **698.686**	€ -50.000
711100 Reinigen WSP	€ 764.852		€ **764.852**	
716100 Gladheidbestrijding	€ 322.982		€ **322.982**	
771700 Handhaving afvalbeleid	€ 442.616		€ **442.616**	
756800 DO speelplaatsen en zandbakken	€ 252.524		€ **252.524**	
756900 Spelen	€ 87.900	€ 140.594	€ **228.494**	€ -7.800
715200 DO viaducten, hoge routes en bruggen	€ 258.346	€ 1.063.928	€ **1.322.274**	€ -
721800 Onderhoud GBB Parkeergarages	€ 115.280		€ **115.280**	
711700 Advies en beleid cluster wegen DO		€ 91.030	€ **91.030**	
714100 DO openbare verlichting	€ 1.486.246	€ 146.354	€ **1.632.600**	€ -256.572
717800 DO verkeersmeubilair	€ 303.897		€ **303.897**	€ -40.000
722100 DO kunstwerken RWA	€ 79.731		€ **79.731**	
722200 DO watergangen	€ 30.596		€ **30.596**	
722700 Beleidsadv. DO water/ kunstwerken	€ 510.976	€ 911.035	€ **1.422.011**	€ -71.283
753100 Dag. Groenonderh. Bossen en beplanting	€ 198.380		€ **198.380**	€ -39.800
753200 Bossen/ Natuurbescherming	€ 45.296		€ **45.296**	€ -16.528
755100 DO Recreatieplas 't Bovenwater	€ 86.513		€ **86.513**	€ -5.200
755300 Recr. Bovenwater	€ 1.086		€ **1.086**	
755400 DO strand Houtribhoek	€ 37.975		€ **37.975**	€ -7.800
755600 Strand Houtribhoek	€ 8.333		€ **8.333**	
781700 Strat.Adv/Monitoring-Integr.Openb ruimt	€ 312.343		€ **312.343**	
782100 Servicetaken	€ 291.715		€ **291.715**	
722400 DO Af- en ontwateringsystemen	€ 358.244		€ **358.244**	
772100 DO Pomputten en rioolgemalen	€ 390.109	€ 1.969.267	€ **2.359.376**	
772200 DO Riolering RWA/ DWA	€ 571.995		€ **571.995**	
772500 Beleidadv. DO riolering	€ 477.401		€ **477.401**	
TOTAAL exclusief riolering	**€ 12.006.397**	**€ 11.793.818**	**€ 23.800.215**	**€ -946.525**
TOTAAL inclusief riolering	**€ 13.804.146**	**€ 13.763.085**	**€ 27.567.231**	**€ -946.525**

Figuur 5-2 Totaal beschikbare middelen beheer en onderhoud openbare ruimte (Begroting 09-02-2015, waarbij hierna op water en riolering nog een correctie heeft plaatsgevonden)

6. Onderhoudskosten

Figuur 6-1 geeft de raming van de onderhoudskosten voor de openbare ruimte in de gemeente Lelystad op basis van cyclische onderhoudskosten. Het betreft het jaarlijks gemiddelde benodigde bedrag om de 20 miljoen m^2 openbare ruimte gedurende lange termijn in stand te houden op het gewenste kwaliteitsniveau. Dit bedrag is berekend op 26,9 miljoen euro, exclusief de onderhoudskosten voor riolering en concernoverhead. Inclusief deze twee posten bedragen de berekende onderhoudskosten 34,1 miljoen euro. De financiering van de riolering verloopt wettelijk via het GRP, waarbij de kosten voor vervanging en onderhoud worden gedekt uit de rioolheffing.

Onderhoudskosten	DO	GO/vervanging	DO+GO +vervanging
WSP	€ 2.023.585	€ 10.086.651	**€ 12.110.236**
Openbaar Groen	€ 3.813.966	€ 1.118.867	**€ 4.932.833**
Reiniging	€ 2.229.136	€ -	**€ 2.229.136**
Spelen	€ 340.424	€ 276.000	**€ 616.424**
Civiele Kunstwerken	€ 258.346	€ 1.463.928	**€ 1.722.274**
Parkeren	€ 115.280	€ 312.090	**€ 427.370**
Openbare Verlichting	€ 1.434.708	€ 517.142	**€ 1.951.850**
Verkeersmeubilair	€ 303.897	€ -	**€ 303.897**
Water	€ 621.303	€ 358.000	**€ 979.303**
Recreatie	€ 377.583	€ -	**€ 377.583**
Overige	€ 604.058	€ -	**€ 604.058**
Herinrichting (5% van GO)	€ -	€ 617.833	**€ 617.833**
SUBTOTAAL excl. Riolering	**€ 12.122.286**	**€ 14.750.511**	**€ 26.872.797**
Riolering	€ 1.797.749	€ 1.969.267	**€ 3.767.016**
TOTAAL incl. riolering	**€ 13.920.035**	**€ 16.719.778**	**€ 30.639.813**
Concern Overhead	*€ 3.208.954*	€ -	***€ 3.208.954***
TOTAAL incl. overhead	**€ 17.128.989**	**€ 16.719.778**	**€ 33.848.767**

Figuur 6-1 Overzicht berekende onderhoudskosten per domein

Voor herinrichting is met een opslag van 5% gerekend op de middelen van GO/vervanging met uitzondering van Civiele Kunstwerken en Parkeren.
Dit is € 617.833, namelijk 5% van € 12.356.660.

Uitgangspunten kostenkengetallen

De berekening van onderhoudskosten in deze meerjarenraming is gebaseerd op de eigen kostenkengetallen van de gemeente Lelystad. Deze kostenkengetallen zijn opgebouwd uit verschillende maatregelen over de totale levensduur en worden ook gebruikt voor budgetramingen voor groot onderhoud. De berekende kosten zijn gebaseerd op de volgende formule:

Onderhoudskosten = areaal x kostenkengetal

De uitkomst zijn de gemiddelde benodigde middelen per jaar om de openbare ruimte duurzaam in stand te houden op het afgesproken kwaliteitsniveau. Het betreft theoretische uitgangspunten om het gemiddelde te benaderen. Op basis van realisatie en nacalculatie vindt actualisatie en bijstelling plaats om de gehanteerde kengetallen zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de praktijk.

De uitgangpunten voor de berekening van de kostenkengetallen zijn:

- Uitvoeringskosten; benodigde uren, materiaal en materieel om het onderhoud daadwerkelijk uit te voeren. De kosten zijn berekend als cyclische kosten van dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging, aan het einde van de levensduur. Voor de berekening van cyclische kosten zijn over de gehele levensduur van een object alle kosten opgeteld en weergegeven als een gemiddelde per jaar.
- Herinrichting; Op gelijke wijze als in de meerjarenraming 2011 zijn extra kosten voor herinrichting ingeschat op 5% van het groot onderhoud.
- VAT (Voorbereiding, Administratie, Toezicht); De berekende onderhoudskosten zijn inclusief VAT. Dit zijn alle kosten en werkzaamheden om de uitvoering mogelijk te maken, zoals de voorbereiding, maken van uitvoeringsplannen, de projectkosten voor de uitvoering, directie-voering en toezicht.
  De VAT-kosten zijn als percentage toegevoegd op de uitvoeringskosten. Afhankelijk van het soort, de aard en de omvang van het werk varieert dit van 8% tot 20%.
- Inclusief staartkosten; in alle kostenkengetallen is rekening gehouden met een opslag van:
  - Uitvoerings- en eenmalige kosten (7%)
  - Algemene kosten, winst en risico (12%)
  - Onvoorzien (4%).

De uitvoeringskosten, inclusief VAT en staartkosten, laten zich vergelijken met de beschikbare middelen voor de uitvoering.

Vervanging

In de kostenkengetallen zijn, over het algemeen, ook de kosten voor vervanging opgenomen. Dit zijn de kosten om aan het eind van de levensduur het object volledig te vernieuwen. Voor groen, speelvoorzieningen, verlichting, en beschoeiingen komt groot onderhoud overeen met vervanging. Voor civiele kunstwerken (met uitzondering van houten bruggen) en Bataviahaven is geen vervanging berekend.
Voor verhardingen (zie ook hoofdstuk 8) is met een variant gerekend, namelijk voor 20% de kosten van vervanging en voor 80% de kosten van een groot-onderhoudsmaatregel aan het eind van de levensduur. Een dergelijke maatregel zorgt voor ‘eeuwigdurend onderhoud’. Hierdoor wordt rekening gehouden met de noodzakelijke vervanging, maar ook meegenomen dat vaak sprake is van functionele herinrichtingen en soms andere financieringen beschikbaar zijn. Denk dan aan externe financiering en subsidies, grondexploitatie, meeliften met andere projecten. De rekenwijze voorkomt dat er onnodig hoge reserveringen worden gedaan. Deze berekening geeft een reëel beeld van de verwachte onderhoudskosten maar wijkt af van de uitgangspunten gehanteerd in de meerjarenraming 2011.

7. Vergelijking meerjarenraming 2011 en 2015

Om inzicht te geven in de samenhang en veranderingen is in dit hoofdstuk een vergelijking gemaakt tussen de belangrijkste gegevens van de meerjarenraming 2011 en de meerjarenraming 2015.

Areaal

In de MJR 2015 is op basis van de beheersystemen en actuele bestekken een totale oppervlakte van 20 miljoen m^2 openbare ruimte vastgesteld. Dit is aanzienlijk meer dan de 18,4 miljoen m^2 waarmee in de MJR 2011 is gerekend. Deze toename wordt deels veroorzaakt door een daadwerkelijke uitbreiding, maar is vooral terug te voeren op betere inventarisaties en registraties van het te beheren areaal. De toename is verdeeld over verharding (9%), groen (3%) en bossen/ecozone en recreatieve terreinen (17%).

Onderhoudskwaliteit

De conclusies in de schouw 2013 zijn vergelijkbaar met de resultaten van 2011. Dit betreft:

- De openbare ruimte in Lelystad heeft over het totaal een ruime basiskwaliteit dan wel een gemiddelde onderhoudskwaliteit niveau ‘basis’ (B).
- Het centrum/wijkcentra behaalt de ambitie niveau ‘zeer hoog/hoog’ (A+/A) niet.
- Op enkele functionaliteiten of in wijken zijn lagere scores gemeten. Dit betreft o.a. bosplantsoen.

Berekende onderhoudskosten

De berekende onderhoudskosten zijn in 2015 lager dan in 2011. In 2011 waren de berekende onderhoudskosten € 29,6 miljoen euro, inclusief vervanging en exclusief overhead en onderhoudskosten voor riolering. In 2015 zijn de berekende onderhoudskosten € 2,7 miljoen euro lager, namelijk € 26,9 miljoen euro. Dit ondanks de toename van het areaal en de toevoeging van het product ‘parkeren’. Het verschil is te verklaren door de verbetering en aanpassing van de kostenkengetallen aan de momenteel geldende marktomstandigheden en de praktijk in Lelystad.

Verschil 2011-2015		**MJR 2011**		**MJR 2015**
Onderhoudskosten DO	€	12.359.625	€	12.122.286
Onderhoudskosten GO/vervanging	€	17.280.847	€	14.750.511
TOTAAL	**€**	**29.640.472**	**€**	**26.872.797**

Figuur 7-1 verschil berekende onderhoudskosten 2011- 2015 (exclusief riolering en concernoverhead)

Beschikbare middelen

Verschil 2011-2015		**MJR 2011**		**MJR 2015**
Exploitatie	€	12.709.332	€	12.006.397
Storting	€	10.862.152	€	11.793.818
TOTAAL	**€**	**23.571.484**	**€**	**23.800.215**

Figuur 7-2 vergelijking beschikbare middelen 2011-2015 (exclusief riolering en concernoverhead)

Figuur 7-2 laat het verschil zien tussen de beschikbare middelen zoals gepresenteerd in de MJR 2011 en de MJR 2015. Deze lijken op het eerste gezicht ongeveer gelijk, maar eigenlijk zijn de middelen gedaald o.a. door de bijsturing (zie volgende paragraaf). Ten opzichte van 2011 is de exploitatie gedaald en is de

storting in de voorzieningen gestegen. In 2015 wordt ook een storting voor 'parkeren' meegenomen, In 2011 was het product 'parkeren' niet in de meerjarenraming opgenomen.
Figuur 7-3 laat zien dat de verschuivingen per product fors zijn. Reiniging, spelen, en kunstwerken hebben minder beschikbaar budget. Wegen, water en openbare verlichting hebben meer budget. In 2011 zijn openbaar groen en recreatie als één budget aangegeven bij groen. Ook als deze twee worden opgeteld is er nog een daling van het budget van groen van circa € 175.000,-.
Het budget voor WSP is gestegen, o.a. omdat stortingen voor de herinrichting hierin zijn opgenomen terwijl deze in de MJR 2011 nog als een aparte post en voorziening waren aangegeven.

Product		Totaal 2015		totaal 2011		verschil
WSP	€	**10.414.329**	€	9.273.443	€	1.140.886
Openbaar groen	€	**4.696.672**	€	5.251.399	€	-554.727
Reiniging	€	**2.229.136**	€	2.600.723	€	-371.587
Spelen	€	**481.018**	€	529.679	€	-48.661
Civiele kunstwerken	€	**1.322.274**	€	1.533.575	€	-211.301
Parkeren	€	**206.310**	€	-	€	206.310
Openbare verlichting	€	**1.632.600**	€	1.400.104	€	232.496
Verkeersmeubilair	€	**303.897**	€	303.146	€	751
Water	€	**1.532.338**	€	1.416.435	€	115.903
Recreatie	€	**377.583**	€	-	€	377.583
Overig	€	**604.058**	€	589.788	€	14.270
Herinrichting	€	**-**	€	673.192	€	-673.192
TOTAAL	€	**23.800.215**	€	**23.571.484**	€	**228.731**

Figuur 7-3 verschil beschikbaar budget 2011-2015 per product (exclusief riolering en concernoverhead).

Concernoverhead

Verschil 2011-2015		MJR 2011		MJR 2015
Concernoverhead exploitatie	€	3.263.785	€	3.208.954
Concernoverhead voorzieningen	€	915.000	€	-
TOTAAL	€	**4.178.785**	€	**3.208.954**

Figuur 7-4 Verschil concernoverhead 2011-2015

Figuur 7-4 geeft tenslotte het overzicht van de aan deze producten toegerekende overhead. In 2011 werd € 915.000 aan de voorzieningen toegerekend voor concernoverhead. Dit bedrag moest daarmee in mindering worden gebracht op de beschikbare budgetten voor het uitvoeren van groot onderhoud. In het IGOR is dit verrekend in de kostenopbouw van het groot onderhoud en wordt het niet als apart bedrag onttrokken.

8. Wegen en geluid

Areaal

Lelystad heeft zo'n 6,5 miljoen m^2 verharding. Daarvan is 60% elementverharding (klinkers, stoeptegels) en 36% dichte verharding (asfalt en beton). Het merendeel van de verharding, 57%, ligt in de woonwijken.
Opvallend is het grote aandeel voor de stadshoofdwegen. Hier bestaat het asfalt uit GRA (geluidsreducerend asfalt) en 'gewoon' dicht asfalt. Het GRA wordt de komende jaren vervangen door DESA (Double Enforcement in Stonemastic Asphalt)

Per woning beheert de gemeente Lelystad ongeveer 200 m^2 verharding.
In figuur 8-1 staat een overzicht van de verdeling van het areaal verharding.

categorie	subcategorie	oppervlak (m2)	opp. Categorie	%
asfalt	DESA	30.476	2.224.622	34%
	GRA	215.044		
	Asfalt	1.512.613		
	Asfalt WOW	257.529		
	Asfalt fietspad zwart	158.797		
	Asfalt fietspad rood	50.164		
beton	Beton	162.002	162.002	2%
elementen	Klinkers	2.556.906	3.938.288	60%
	Tegels	1.277.884		
	Groensteen	24.321		
	Elementen fietspad	10.913		
	Natuur-steen	58.799		
	Sier-bestrating	9.464		
halfverhard	Halfverhard	207.876	207.876	3%
	TOTAAL	**6.532.788**	**6.532.788**	**100%**

Figuur 8-1 Areaal verharding

KSP gebied	% opp
Centrum	5%
Subcentrum	1%
Woongebied	54%
Thematisch wonen	3%
Bedrijventerrein	8%
Stadshoofdweg	11%
Hoofdfietsnet	3%
Groengebied	2%
Groen buiten de stad	3%
Polderwegen	11%
Totaal	**100%**

Figuur 8-2 verdeling areaal verharding over de KSP gebieden

Berekende onderhoudskosten

Figuur 8-3 geeft een overzicht van de maatregelpakketten en levensduren die ten grondslag liggen aan de berekende gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten in de gemeente Lelystad. Een maatregelpakket is steeds afgestemd op de functie en het verwachten kwaliteitsniveau.
De vervanging van het totale areaal van GRA door DESA is al opgenomen in het MJP-GO. Voor de berekende onderhoudskosten gaan we in deze MJR uit van DESA. Vooralsnog gaan we bij DESA uit van hetzelfde kostenkengetal als asfalt.

KSP-berekening

		Cyclus	Maatregelgroep asfalt						Beton			elementen				Uitv.kosten per m2	
		jaren	A1	A2	A3	A4	A5	A6	B1	B2	B3	E1	E2	E3	E4	Kosten cyclus	Per jaar
Stadshoofdweg	DESA	50 jaar		2			1	1								€ 167,56	€ 3,35
	GRA	50 jaar				5	1	1								€ 270,15	€ 5,40
	Asfalt	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 167,56	€ 3,35
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,96
	elementen	50 jaar										2	0	1	1	€ 107,18	€ 2,14
	Tegels	50 jaar										2	0	1	1	€ 89,95	€ 1,80
Polderwegen	asfalt	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 132,22	€ 2,64
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,96
	rood-asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 127,92	€ 2,56
	Elementen	65 jaar										2	0	1	1	€ 107,18	€ 1,65
	Tegels	65 jaar										2	0	1	1	€ 85,73	€ 1,32
Bedrijventerrein	asfalt	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 180,88	€ 3,62
	asfalt WOW	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 180,88	€ 3,62
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,96
	elementen	50 jaar										2	0	1	1	€ 107,18	€ 2,14
	Tegels	50 jaar										2	0	1	1	€ 89,95	€ 1,80
Groengebied	asfalt	60 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 132,22	€ 2,20
	asfalt WOW	60 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 132,22	€ 2,20
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	asfalt fietspaden	60 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,64
	elementen	65 jaar										2	0	1	1	€ 107,18	€ 1,65
	Tegels	65 jaar										2	0	1	1	€ 85,73	€ 1,32
Groen buiten de stad	asfalt	60 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 132,22	€ 2,20
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	asfalt fietspaden	60 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,64
	elementen	65 jaar										2	0	1	1	€ 107,18	€ 1,65
	Tegels	65 jaar										2	0	1	1	€ 85,73	€ 1,32
Hoofdfietsnet	asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,96
	rood-asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 127,92	€ 2,56
	beton fietspaden	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	elem. fietspaden	50 jaar										2	0	1	1	€ 89,95	€ 1,80
Subcentrum	asfalt	40 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 152,06	€ 3,80
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	elementen	40 jaar										2	0	1	1	€ 118,12	€ 2,95
	Tegels	40 jaar										2	0	1	1	€ 147,33	€ 3,68
Centrum	asfalt	30 jaar	2	0	0	0	1	1								€ 172,80	€ 5,76
	asfalt WOW	30 jaar	2	0	0	0	1	1								€ 194,51	€ 6,48
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	rood-asfalt fietspaden	30 jaar	2	0	0	0	1	1								€ 165,04	€ 5,50
	elementen	30 jaar										2	0	1	1	€ 118,12	€ 3,94
	Tegels	30 jaar										2	0	1	1	€ 147,33	€ 4,91
Thematisch wonen	asfalt	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 152,06	€ 3,04
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,96
	elementen	65 jaar										2	0	1	1	€ 110,31	€ 1,70
	Tegels	65 jaar										2	0	1	1	€ 86,79	€ 1,34
Woongebied	asfalt	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 152,06	€ 3,04
	asfalt WOW	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 180,88	€ 3,62
	beton	60 jaar								1	1					€ 86,35	€ 1,44
	elementen	65 jaar										2	0	1	1	€ 110,31	€ 1,70
	asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 98,17	€ 1,96
	rood-asfalt fietspaden	50 jaar	0	2	0	0	1	1								€ 127,92	€ 2,56
	elem. fietspaden	65 jaar										2	0	1	1	€ 89,95	€ 1,38
	Tegels	65 jaar										2	0	1	1	€ 86,79	€ 1,34

Figuur 8-3 Maatregelpakketten en cyclische kosten verhardingen

	excl. rehabilitatie	incl. rehabilitatie	variant rehabilitatie
Dagelijks onderhoud	€ 2.023.585	€ 2.023.585	€ 2.023.585
Groot onderhoud	€ 4.748.804	€ 4.748.804	€ 4.748.804
100% rehabilitatie		€ 7.267.491	
20% rehabilitatie			€ 1.569.782
80% groot onderhoudsmaatregel			€ 3.768.065
TOTAAL	**€ 6.772.389**	**€ 14.039.880**	**€ 12.110.236**

Figuur 8-4 Varianten onderhoudskosten en rehabilitatie

Figuur 8-4 geeft varianten voor de berekening van rehabilitatie. Daarvoor zijn drie mogelijkheden aangeven:

- Excl. Rehabilitatie; in deze variant zijn alleen de dagelijks en groot onderhoudskosten opgenomen.
- Incl. rehabilitatie; variant waarin 100% van de rehabilitatie aan het eind van de levensduur is meegerekend.
- Variant; in deze derde mogelijkheid is aan het eind van de levensduur voor 20% rehabilitatie en voor 80% een groot onderhoudsmaatregel gerekend. Hoewel dus geen volledige vernieuwing van het areaal is gerekend is wel altijd een onderhoudsmaatregel mogelijk.

De prijzen zijn gerekend op basis van aannemersprijzen, inclusief staartkosten, onvoorzien en voorbereiding en toezicht.
In de MJR 2015 is uitgegaan van de derde variant.

Beschikbare middelen

De in figuur 8-5 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de structurele onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
710100 DO Stadshoofdwegen	€ 381.648	€ 101.565	**€ 483.213**	€ -94.174
711200 DO WSP bibekom in de wijken	€ 1.005.595		**€ 1.005.595**	€ -81.000
711300 DO civ.tech,ond.w.s.p. bibekom	€ 206.299	€ 219.592	**€ 425.891**	
711700 Advies en beleid Cluster Wegen D	€ 294.780	€ 7.908.112	**€ 8.202.892**	€ -91.729
713100 DO Polderwegen	€ 199.773	€ 96.965	**€ 296.738**	
	€ 2.088.095	**€ 8.326.234**	**€ 10.414.329**	€ -266.903

Figuur 8-5 beschikbare middelen

In de begroting is in het product 711700 een bedrag van € 91.030 opgenomen ten behoeve van de dekking voor GO parkeergarages als onderdeel van Parkeren. Dit bedrag is in deze tabel niet meegenomen en opgenomen bij het product ‘parkeren’ (hoofdstuk 13, figuur 13-1)

Leeftijdsopbouw

Ongeveer 2,2 miljoen m^2 van het areaal verhardingen is aangelegd voor 1980.

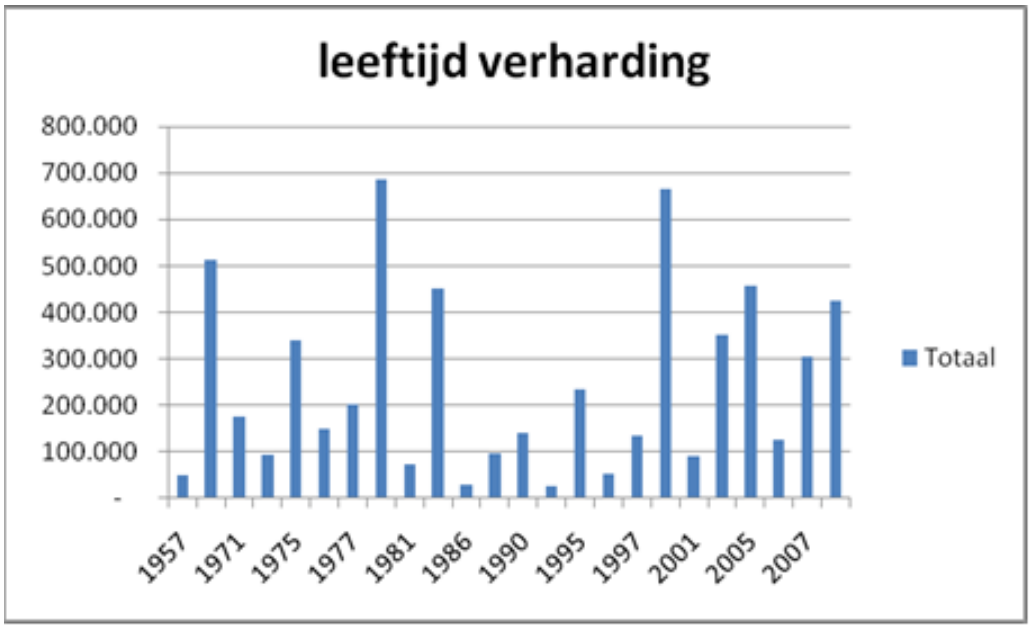

Figuur 8-6 Leeftijdsopbouw verharding (figuur uit MJR 2011)

Geluidswerende voorzieningen

Pleksgewijs zijn maatregelen genomen om geluidsoverlast te reduceren, zoals schermen langs de Larserdreef, Westerdreef, de Zoom en de Lindelaan. Het gaat bij elkaar om ruim 3 kilometer. Deze geluidswerende constructies zijn aangelegd in de periode 2005-2011 en zijn allemaal van goede kwaliteit.
Met een levensduur van 20-30 jaar hoeft voor de komende jaren nauwelijks rekening gehouden te worden met de kosten voor groot onderhoud. Ook het dagelijks onderhoud is zeer beperkt: de veelal stalen constructies met beton of kokoswol zijn onderhoudsarm. Een klein areaal, bijvoorbeeld bij de Lindelaan, bestaat uit schanskorven. Ook hieraan is het onderhoud beperkt. De begroeiing wordt vanuit openbaar groen onderhouden.
Voor de meerjarenraming is het uitgangspunt dat de geluidwerende voorzieningen onderhoudsarm zijn. Als onvoorzien/servicekosten wordt rekening gehouden met € 1.500 per jaar (DO servicekosten).

9. Openbaar groen

Areaal

Lelystad heeft 8.469.134 m^2 openbaar groen en 43.486 bomen. Dit is exclusief bijzondere grotere gebieden als recreatieterreinen, bos en natuurgebied. Bijna 1,7 miljoen m^2 ruw gras is verpacht. Dit betekent dat de resterende 6.789.377 m^2 in beheer en onderhoud van de gemeente zijn.
Per woning beheert de gemeente Lelystad daarmee 268 m^2 openbaar groen. In figuur 9-1 staat een overzicht van de verdeling van het areaal groen.

	categorie	areaal	eh
G01	bomen in gras	25.428	st
G02	bomen in beplanting	14.496	st
G03	bomen in verharding	3.562	st
G04	bosplantsoen	956.761	m2
G05	heesters	752.301	m2
G06	intensief gazon(=kort)	635.836	m2
G07	extensief gazon(=lang)	2.065.011	m2
G08	bloemrijk gras	1.697.503	m2
G09	bloemrijk grasbermen	600.220	m2
G10	hagen	81.745	m2
	Totalen	**43.486**	**st**
		6.789.377	**m2**

Figuur 9-1 Areaal groen (excl. bossen, natuurgebieden en verpachtingen)

BOMEN		G01	G02	G03	totaal
		bomen in gras	bomen in beplanting	bomen in verharding	**bomen**
IBG 01	Stadshoofdwegen Oost	2.638	362	36	**3.036**
IBG 02	Stadshoofdwegen West	2.589	177	-	**2.766**
IBG 03	Ruwgras Polderwegen Totaal	1.036	-	-	**1.036**
IBG 03 V	Ruwgras Polderwegen (Verpacht)	-	-	-	**-**
IBG 05	Botter/ Schoener / Tjalk	1.231	1.320	425	**2.976**
IBG 06	Waterwijk / Larserpoort	821	1.201	242	**2.264**
IBG 07	Boswijk	2.103	1.638	633	**4.374**
IBG 08	Grietenij/ Centrum Zuid	561	409	152	**1.122**
IBG 10	De Landerijen	1.190	394	48	**1.632**
IBG 11	Golfpark / kust museaal	186	97	87	**370**
IBG 13	Zuiderzeewijk / Kofschip / Oosterva	1.880	974	104	**2.958**
IBG 14	Lelystad Haven & werk eiland	1.891	393	43	**2.327**
IBG 15	Kogge / Kempenaar /Gondel / Schou	1.184	1.732	360	**3.276**
IBG 16	Jol / Tussenbuurtpark / Galjoen / Pu	966	1.665	346	**2.977**
IBG 17	Landstrekenwijk	2.419	112	10	**2.541**
IBG 18	Karveel / Boeier	304	1.320	161	**1.785**
IBG 19	Noordersluis	1.741	17	-	**1.758**
IBG 20	Bast. / Lelyc. / Stpl / Jagvld / Grve	439	515	201	**1.155**
IBG 21	Atolwijk / Oostrandpark	2.178	2.170	714	**5.062**
IBG 22	Flevopoort	71	-	-	**71**
	TOTAAL	**25.428**	**14.496**	**3.562**	**43.486**

Figuur 9-2 Hoeveelheden bomen per beheergebied.

GROEN		G04	G05	G06	G07	G08	G09	G10	totaal 2
		bosplant soen	heesters	intensief gazon (=kort)	extensief gazon (=lang)	bloemrijk gras	bloemrijk gras bermen	hagen	areaal m2
IBG 01	Stadshoofdwegen Oost	32.735	11.323	2.001	143.770	114.205	333.933	1.822	**639.789**
IBG 02	Stadshoofdwegen West	18.389	3.765	189	68.738	130.361	266.287	437	**488.166**
IBG 03	Ruwgras Polderwegen Totaal	17.372	3	-	45	2.443.633		-	**2.461.053**
IBG 03 V	Ruwgras Polderwegen (Verpacht)	-	-	-	-	(1.679.757)		-	**(1.679.757)**
IBG 05	Botter/ Schoener / Tjalk	43.112	82.605	71.113	104.017	12.021		1.752	**314.620**
IBG 06	Waterwijk / Larserpoort	17.185	45.138	22.964	134.788	37.245		8.796	**266.116**
IBG 07	Boswijk	187.070	78.669	97.771	208.296	42.521		9.784	**624.111**
IBG 08	Grietenij/ Centrum Zuid	20.701	15.880	10.297	41.095	20.621		3.064	**111.658**
IBG 10	De Landerijen	7.988	39.986	25.037	99.117	105.166		5.522	**282.816**
IBG 11	Golfpark / kust museaal	1.175	8.463	9.676	19.567	13.792		546	**53.219**
IBG 13	Zuiderzeewijk / Kofschip / Oosterva	73.436	62.669	46.829	242.476	87.375		7.033	**519.818**
IBG 14	Lelystad Haven & werk eiland	30.270	16.290	27.067	132.633	36.075		4.744	**247.079**
IBG 15	Kogge / Kempenaar /Gondel / Schou	83.307	111.982	85.052	144.723	24.738		5.356	**455.158**
IBG 16	Jol / Tussenbuurtpark / Galjoen / Pu	49.529	74.474	49.507	111.905	17.255		11.243	**313.913**
IBG 17	Landstrekenwijk	-	10.770	62.025	118.118	72.279		1.795	**264.987**
IBG 18	Karveel / Boeier	75.799	50.785	27.995	46.589	4.604		2.443	**208.215**
IBG 19	Noordersluis	94.947	1.070	104	165.964	86.825		199	**349.109**
IBG 20	Bast. / Lelyc. / Stpl / Jagvld / Grve	48.350	23.633	24.594	47.724	55.715		5.423	**205.439**
IBG 21	Atolwijk / Oostrandpark	155.396	114.796	73.615	202.986	50.656		7.959	**605.408**
IBG 22	Flevopoort	-	-	-	32.460	22.173		3.827	**58.460**
	TOTAAL	**956.761**	**752.301**	**635.836**	**2.065.011**	**3.377.260**	**600.220**	**81.745**	**8.469.134**

Figuur 9-3 Areaal groen verdeeld naar beheergebied en categorie.

Berekende onderhoudskosten

De in figuur 9-4 opgenomen berekening van de jaarlijkse onderhoudskosten is gebaseerd op de KSP berekening van de gemeente Lelystad.
De grondslag voor de kostenkengetallen zijn de maatregelpakketten passend bij de functie, levensduur en het kwaliteitsniveau van de betreffende groencategorie. Het totaal aan kosten wordt berekend door kostenkengetallen te vermenigvuldigen met het areaal.

De totaal berekende kosten (inclusief rehabilitatie, dus vervanging) bedragen € 4.932.833. De prijzen zijn berekend op basis van aannemersprijzen, inclusief staartkosten, onvoorzien en voorbereiding en toezicht. De post onbekend heeft vooral betrekking op arealen waar geen beheerkosten aan toe worden gerekend. Het gaat hierbij vooral om wegbermen in het buitengebied die zijn verpacht en om watergangen die in beheer zijn overgedragen aan het Waterschap.

categorie	areaal	eh	Totaal DO	Totaal GO
bomen in gras	25.428	st	€ 240.049	€ 221.779
bomen in beplanting	14.496	st	€ 144.821	€ 127.592
bomen in verharding	3.562	st	€ 53.381	€ 41.400
bosplantsoen	956.761	m2	€ 182.801	€ 133.333
heesters	752.301	m2	€ 1.010.807	€ 361.104
intensief gazon(=kort)	635.836	m2	€ 286.126	€ 37.217
extensief gazon(=lang)	2.065.011	m2	€ 929.255	€ 120.869
bloemrijk gras	1.697.503	m2	€ 237.650	€ 16.975
bloemrijk grasbermen	600.220	m2	€ 102.037	€ 12.004
hagen	81.745	m2	€ 627.038	€ 46.595
onbekend	2.822.211	-	€ -	€ -
Totalen	**43.486**	**st**	**€ 3.813.966**	**€ 1.118.867**
	6.789.377	**m2**	**TOTAAL DO+GO**	**€ 4.932.833**

Figuur 9-4 Berekende onderhoudskosten groen

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Openbaar Groen	€ 3.813.966	€ 1.118.867	**€ 4.932.833**

Beschikbare middelen

De in figuur 9-5 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de structurele onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.

Product	Exploitatie	Storting	TOTAAL	Inkomsten
753700 DO openbaar groen in de wijken	€ 1.417.849	€ 0	**€ 1.417.849**	€ -150.000
753800 DO Openbaar Groen	**€ 1.954.164**	**€ 0**	**€ 1.954.164**	
754100 Openbaar Groen	€ 210.016	€ 1.114.643	**€ 1.324.659**	€ -34.639
TOTAAL	**€ 3.582.029**	**€ 1.114.643**	**€ 4.696.672**	**€ -184.639**

Figuur 9-5 Beschikbare middelen

Conclusie

Tussen de berekende onderhoudskosten en de beschikbare middelen zit een verschil van - € 236.161. Dit tekort ontstaat doordat in het overzicht van beschikbare middelen niet de middelen zijn opgenomen die betrekking hebben op het beheer en onderhoud van het openbaar groen langs de Stadshoofdwegen en Polderwegen. De betreffende middelen maken onderdeel uit van de producten bij WSP, terwijl de kosten in het totaal van de berekening Groen zijn meegenomen. Op het gebied van beheer en onderhoud groen is per saldo geen sprake van een tekort.

10. Reiniging

Areaal

Het areaal voor reiniging is gelijk aan het areaal verharding (vegen, gladheidbestrijding).
Lelystad heeft zo'n 6,5 miljoen m^2 verharding. Daarvan is 60% elementverharding (klinkers, stoeptegels) en 36% dichte verharding (asfalt en beton). Het overige areaal is halfverharding. Zie hoofdstuk 4 'wegen en geluid'. Voor onkruidbestrijding op verharding is het te onderhouden areaal gelijk aan elementenverhardingen, namelijk 3.938.288 m^2.

Beschikbare middelen

De in figuur 10-1 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
711000 WSP Handmatig reinigen wijken	€ 698.686		**€ 698.686**	€ -50.000
711100 Reinigen WSP	€ 764.852		**€ 764.852**	
716100 Gladheidbestrijding	€ 322.982		**€ 322.982**	
771700 Handhaving afvalbeleid	€ 442.616		**€ 442.616**	
Totaal	**€ 2.229.136**		**€ 2.229.136**	**€ -50.000**

Figuur 10-1 Beschikbare middelen

Berekende onderhoudskosten

De gehanteerde prijzen en kosten voor reiniging blijken in de praktijk sterk af te wijken van gemeente tot gemeente. Dit wordt veroorzaakt door verschillen in uitgangspunten, zoals eigen personeel of projecten. Daarnaast verschilt ook de vervuilingsgraad of de opbouw van het areaal. Daarom is voor reiniging uitgegaan van de begrotingscijfers en zijn deze getoetst aan cijfers van andere gemeenten.

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Reiniging	€ 2.229.136	€ 0	**€ 2.229.136**

Delen we het areaal door de begrote bedragen, dan komen we op € 0,225 aan machinaal en handmatig reinigen per m^2. Dit is inclusief de onkruidbestrijding op verharding en naar onze beoordeling een gangbaar kostenniveau.
Het bedrag voor gladheidbestrijding is gebaseerd op het gladheidbestrijdingsplan wat uitgaat van 19 strooirondes per jaar. Het is niet te voorspellen hoeveel rondes daadwerkelijk nodig zijn per seizoen, maar 19 rondes is eerder aan de krappe dan aan de ruime kant. Ook hier zijn nauwelijks kengetallen te geven, o.a. als gevolg van de verschillen die voorkomen tussen gemeenten in het percentage van het areaal waar de gladheid wordt bestreden.
Handhaving afvalbeleid heeft vooral te maken met het oplossen/opruimen van zaken in de openbare ruimte zoals dumping, wrakken, toezicht op de huisvuilinzameling, hondenregels, etc. Ook dit kostenniveau is gebaseerd op de werkelijke kosten omdat het een eigen gemeentelijke keuze is hoeveel inzet men daadwerkelijk aan deze specifieke taken wil besteden.

Onkruidbestrijding op verharding

In 2013 heeft de raad besloten per 1 januari 2016 volledig te stoppen met chemische onkruidbestrijding op verharding. Daarbij geldt 2015 als overgangsjaar waarin de omschakeling van een chemische naar een niet chemische methodiek wordt gemaakt.
Op basis van de beschikbare kengetallen (WUR 2013) zijn de meerkosten ingeschat op ca. € 507.000. Dekking daarvan wordt gezocht door prioritering binnen het totale pakket aan onderhoudsmaatregelen openbare ruimte en de daarvoor beschikbare middelen. Het effect van deze prioritering op de beeldkwaliteit kan dan integraal worden afgewogen bij de besluitvorming over de beheeropties.

11. Spelen

Areaal en leeftijdsopbouw

In 2014 stonden in Lelystad 1648 speeltoestellen.
Om bezuinigingstaakstellingen op spelen te realiseren is eind 2012 een nieuw speelruimtebeleid opgesteld. Met dit beleid wordt tot en met 2017 het aantal speeltoestellen in de stad gereduceerd naar 1200. De financiële uitgangspunten zijn vertaald in een meerjarenplan GO spelen 2014 – 2017 dat als separaat rapport bij dit beleidsplan hoort.
Om het meerjarenplan GO spelen te realiseren is gemiddeld € 250.000 per jaar nodig. Dit bedrag valt binnen de op de lange termijn geraamde kosten van gemiddeld € 276.000 per jaar voor GO, nodig om het areaal van 1.200 speeltoestellen duurzaam in stand te houden.

Berekende onderhoudskosten

Na realisatie van het meerjarenplan GO spelen is er structureel € 276.000 nodig voor GO om het areaal van 1200 speelvoorzieningen (toestel en bijkomende voorzieningen zoals o.a. ondergronden en hekwerken) duurzaam in stand te houden.
De onderhoudskosten zijn berekend op basis van vervangingsprijzen, inclusief staartkosten, onvoorzien en voorbereiding en toezicht.
Daarnaast vinden er jaarlijks werkzaamheden plaats; inspecties, reparaties, reiniging van zand en valondergronden etc. om kinderen veilig te laten spelen en te voldoen aan wettelijke eisen, in kader van het attractiebesluit. De jaarlijkse kosten hiervoor bedragen € 340.424

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Spelen	€ 340.424	€ 276.000	**€ 616.424**

Beschikbare middelen

De in figuur 11.1 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de structurele onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
756800 DO speelplaatsen en zandbakken	€ 252.524		€ 252.524	
756900 Spelen	€ 87.900	€ 140.594	€ 228.494	€ -7.800
Totaal	**€ 340.424**	**€ 140.594**	**€ 481.018**	€ -7.800

Figuur 11-1 middelen

Conclusie

Voor beheer en onderhoud van het areaal speelvoorzieningen is na 2017 structureel € 616.424 benodigd.
Na de realisatie van het meerjarenplan GO in 2017 is er een structureel tekort van - € 135.406 per jaar op beheer en onderhoud van de speelvoorzieningen.

12. Civiele kunstwerken

Areaal

In Lelystad zijn er in het beheersysteem 290 civiele kunstwerken gedefinieerd. Dat zijn er inmiddels 3 meer dan de 287 die aan de basis hebben gestaan van de Meerjarenbegroting Civiele Kunstwerken die in 2012 door de raad is vastgesteld.

Berekende onderhoudskosten

Met het vaststellen van de Meerjarenbegroting Kunstwerken, gebaseerd op een doorberekening voor de komende 30 jaar, is het structurele tekort op de MJR 2011 op civiele kunstwerken met € 700.000 teruggebracht van € 1.100.000 naar € 400.000 per jaar.

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Civiele Kunstwerken	€ 258.346	€ 1.463.928	**€ 1.722.274**

Beschikbare middelen

De in figuur 12-1 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
715200 DO viaducten, hoge routes en bru	€ 258.346	€ 1.063.928	€ 1.322.274	€ 0
Totaal	**€ 258.346**	**€ 1.063.928**	**€ 1.322.274**	€ 0

Figuur 12-1 beschikbare middelen

Conclusie

Op het beheer en onderhoud aan civiele kunstwerken is een structureel tekort van € 400.000 per jaar. In de doorberekening over 30 jaar blijkt dat de voorziening is uitgeput in 2037. Vanuit dat oogpunt lijkt het gerechtvaardigd nu geen extra middelen beschikbaar te stellen maar eerst de resultaten van de herziening van de Meerjarenbegroting Civiele Kunstwerken in 2018 af te wachten en dan na te gaan hoe dit tekort zich ontwikkeld en of bijsturing dan noodzakelijk is.

Leeftijdsopbouw

Op grond van het uitgangspunt dat betonnen en stalen kunstwerken een levensduur van circa 100 jaar hebben, en gezien het feit dat de eerste bruggen in de gemeente Lelystad in 1975 zijn gebouwd, wordt vervanging van betonnen en stalen kunstwerken niet verwacht voor 2058. Ook de huidige technische staat van de objecten geeft geen aanleiding om te concluderen dat eerdere vervanging noodzakelijk is. Voor de houten bruggen worden echter wel vervangingen verwacht. Vervanging is aan de orde als de onderhoudskosten niet meer opwegen tegen de investering van een nieuwe brug.

13. Parkeren

Areaal

In 2014 heeft de raad besloten de lasten voor groot onderhoud aan de parkeergarages in 2015 te dekken uit de Voorziening Kunstwerken/ Hoge routes en vanaf 2016 te betrekken bij de herijking van de meerjarenraming groot onderhoud.

Berekende onderhoudskosten

DO; het dagelijks onderhoud aan de parkeergarages is begroot op € 115.280. De kosten komen, ook als de daadwerkelijke kosten afwijken, volledig ten laste van de parkeerexploitatie.

GO;
De afgelopen jaren is het onderhoud aan de parkeergarages tot een minimum beperkt conform een motie daarover van de raad. Ook heeft de gemeenteraad besloten geen voorziening te treffen voor groot onderhoud aan de parkeergarages. Door het ontbreken van een voorziening moet jaarlijks beoordeeld worden welk onderhoud noodzakelijk is en hoe de soms aanzienlijke bedragen (gemiddeld € 312.090 per jaar) gedekt kunnen worden. Met dit voorstel wil het college op een verantwoorde manier de garages beheren door opnieuw het groot onderhoud te betrekken in de PEX. Op deze wijze blijven de garages in goede conditie gedurende de verlengde levensduur.

Onderhoudskosten	DO	GO/vervanging	DO+GO +vervanging
Parkeren	€ 115.280	€ 312.090	**€ 427.370**

Beschikbare middelen

De in figuur 13-1 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de structurele onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.
De storting van € 91.030 maakt onderdeel uit van de ICL uitkering, bedoeld voor parkeren.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
721800 Onderhoud GBB Parkeergarages	€ 115.280		€ 115.280	
711700 Advies en beleid cluster wegen DO		€ 91.030	€ 91.030	
Totaal	**€ 115.280**	**€ 91.030**	**€ 206.310**	

Figuur 13-1 Beschikbare middelen

Deze middelen werden in het verleden gestort in de voorziening parkeren die werd gebruikt als egalisatievoorziening voor de parkeerexploitatie. Naar aanleiding van het advies van de provincie wordt deze nu gestort in een onderhoudsvoorziening. In de begroting 2015 nog in de onderhoudsvoorziening WSP. Met ingang van 2016 wordt voorgesteld om deze middelen te storten in de onderhoudsvoorziening Kunstwerken omdat in 2014 is besloten de groot onderhoudskosten parkeergarages in 2015 ten laste te brengen van deze voorziening.

Conclusie

Dagelijks onderhoud aan de parkeergarages komt ten laste van en wordt volledig gedekt uit de parkeerexploitatie.
Op het groot onderhoud aan parkeergarages is een structureel te kort van € 221.060.
De parkeerexploitatie voorziet op dit moment niet in dekking van dit tekort.

14. Openbare verlichting

Areaal

Onder openbare verlichting wordt de installatie verstaan die nodig is om het leven bij duisternis (circa 4.100 uur per jaar) binnen het gebied van Lelystad zo goed mogelijk te laten functioneren. De openbare verlichting kent de volgende aantallen met leeftijdsopbouw:

	Totaal	0-10 j	10-20j	21-30j	31-40j	>41 j
Masten	**24.247**	11.633	5.063	2.092	4.986	473
Armaturen	**24.758**	12.193	9.855	1.817	7.46	147

Figuur 14-1 Aantal masten en armaturen verdeeld naar leeftijdscategorie

Voeding via	Aantal aansluitingen
Aansluitingen eigen net	12.228
Aansluitingen via	12.642

Figuur 14-2 Voeding en aansluitingen

De gemeente draagt zorg voor een goede openbare verlichting. Enerzijds ten behoeve van de verkeersveiligheid (op grond van wetgeving) en anderzijds ten behoeve van de ondersteuning van de sociale veiligheid en beleving. Uitvoering vindt plaats volgens het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Met het kwalitatief, doelmatig beheren en onderhouden van de openbare verlichting wordt bedoeld:

- Kwalitatief goede verlichting
- Veilige verlichting
- Duurzame verlichting
- Financieel haalbare verlichting

Berekende onderhoudskosten

Beheergebied	Aantal	Energie	Netbeheer	Kapitaallasten	DO	GO	Totaal
Hoofdwegennet normaal	1.834	€ 29.946	€ 13.627		€ 95.359	€ 47.156	€ 186.088
Groene Carré intensief	385	€ 6.653	€ 2.861		€ 15.950	€ 11.737	€ 37.201
Bedrijventerrein normaal	1.310	€ 10.826	€ 9.733		€ 45.961	€ 25.188	€ 91.708
Wonen normaal	16.785	€ 147.841	€ 124.713		€ 597.086	€ 349.419	€ 1.219.058
Fietspaden	2.481	€ 11.472	€ 18.434		€ 85.875	€ 47.968	€ 163.749
Stadshart intensief	387	€ 6.114	€ 2.875		€ 15.017	€ 6.087	€ 30.094
Kustzone intensief	788	€ 15.265	€ 5.855		€ 29.324	€ 22.855	€ 73.299
Subcentra	277	€ 2.822	€ 2.058		€ 9.860	€ 6.733	€ 21.473
kapitaallasten				€ 129.182			€ 129.182
SUBTOTAAL	24.247	€ 230.938	€ 180.155	€ 129.182	€ 894.433		
TOTAAL					**€ 1.434.708**	**€ 517.142**	**€ 1.951.851**

Figuur 14-3 Berekende onderhoudskosten openbare verlichting

De kosten voor DO bestaan uit energie, netbeheer, kapitaallasten en dagelijks onderhoud. Hiervoor is jaarlijks ongeveer 1,4 miljoen euro nodig. Voor groot onderhoud is 0,5 miljoen euro nodig.

Beschikbare middelen

De in figuur 14.4 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de structurele onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.
De totale vervangingswaarde van de openbare verlichting bedraagt € 18.540.000,- (materiaalwaarde).

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
714100 DO openbare verlichting	€ 1.486.246	€ 146.354	**€ 1.632.600**	€ -256.572
Totaal	**€ 1.486.246**	**€ 146.354**	**€ 1.632.600**	€ -256.572

Figuur 14-4 beschikbare middelen

Verloop kosten komende jaren

De kosten voor GO zijn op waarde (prijspeil 2015) lineair berekend op € 517.000 per jaar.
Het vervangen van de openbare verlichting wordt integraal afgestemd met het groot onderhoud wegen, straten en pleinen. Het bedrag is gebaseerd op instandhouding van het huidig areaal (1 op 1 vervanging)

Berekende resultaat:

Berekende kosten	€ 1.951.851
Beschikbare middelen	- € 1.632.600
Tekort	€ 319.251

Op grond van een herberekening, nodig vanwege de invoering van LED-verlichting, vindt een verschuiving plaats van DO naar GO. Deze verschuiving is nog niet in de begroting 2015 verwerkt.

15. Verkeersmeubilair

Areaal

Voor straatmeubilair is geen specifiek registratiesysteem waarin de areaalgegevens worden bijgehouden. Daarom zijn niet voor alle categorieën exacte gegevens bekend over aantallen. Op grond van verscheidene bronnen is een schatting gemaakt. Het resultaat daarvan is in figuur 15-1 weergegeven.

Onderdeel	Aantal	
Bewegwijzering hoofdfietsnetwerk	141	objecten
Fietsplattegronden en infopanelen	48	plattegronden
Fietsknooppuntenbebording en LF-routes	799	borden
Voetgangersbewegwijzering	43	objecten
Hoofdbewegwijzering autoverkeer	162	objecten
Wegwijzers gevaarlijke stoffen en U-routes	24	objecten
Objectwegwijzers	300	objecten
Verkeersbebakening	880	objecten
RVV-borden , incl. flessenhalspalen	8.170	stuks
Straatnaamborden, incl. flessenhalspalen	12.000	stuks
Afsluitpalen/ poefs/ schampblokken	19.450	stuks

Figuur 15-1 inschatting areaal verkeers- en straatmeubilair

De verkeerselektronica (verkeersregelinstallaties, bussluizen, slagbomen, knipperbollen, brandweeruitrukborden, snelheidsmeters, telapparatuur, parkeerapparatuur en dergelijke) blijft hier buiten beschouwing. Hiervoor zijn aparte beheers- en onderhoudsbudgetten beschikbaar binnen het product 717100 verkeer en product 721100 parkeerexploitatie.
Ook het verkeers- en straatmeubilair van derden (stadsplattegronden, dynamisch reisinformatiepaneel, reclameborden, schakelkasten, brievenbussen enzovoorts) wordt buiten beschouwing gelaten, aangezien het beheer en onderhoud hiervan in contracten/concessies met derden geregeld is.

Kwaliteit

De kwaliteit van het straatmeubilair is redelijk.
De RVV-bebording wordt periodiek gecontroleerd en onderhouden en voldoet aan wettelijke eisen. Het overige meubilair wordt niet specifiek geïnspecteerd maar bijzonderheden worden over het algemeen snel waargenomen door eigen medewerkers of zij worden hierop geattendeerd door middel van een melding.
Vervangingen worden op dit moment op twee manieren gedaan. Een deel van het straatmeubilair wordt meegenomen in het groot onderhoud verhardingen, een ander deel wordt vervangen als deel van het dagelijks onderhoud binnen het reguliere budget. Er wordt niet gespaard in een voorziening voor planmatige vervanging aan het eind van de levensduur.

Beschikbare middelen

De in figuur 15-2 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
717800 DO verkeersmeubilair	€ 303.897		**€ 303.897**	€ -40.000
Totaal	**€ 303.897**	**€ 0**	**€ 303.897**	**€ -40.000**

Figuur 15-2 Beschikbare middelen

Onderhoudskosten

Voor straatnaamborden, RVV-bebording, bewegwijzering en bebakening zijn geen kostenkengetallen beschikbaar. Levensduur volgens fabrieksopgave bedraagt gemiddeld 10 – 15 jaar.
De vuistregel dat straatnaamborden en RVV-bebording per jaar ongeveer 2% mogen kosten van het bedrag dat nodig is voor het groot onderhoud aan wegen kan worden toegepast. De uitgaven in Lelystad voor straatnaamborden en RVV-borden vallen daar binnen.

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Verkeersmeubilair	€ 303.897	€ 0	**€ 303.897**

16. Water

Areaal

Damwanden

Het areaal water is in beheer voor een groot deel overgedragen aan het waterschap. Nog wel in gemeentelijk beheer is ongeveer 20 km damwanden (verankerde diepe damwanden). Dit betreft areaal waarbij oeverbescherming onlosmakelijk verbonden is met specifieke functie op het vaste land, voornamelijk bij havens, zoals Havendiep, Geldersdiep, Lelystad-Haven en de insteekhavens Oostervaart en Zilverparkvijver.

Bataviahaven

In 2011 maakte Bataviahaven nog geen onderdeel uit van de MJR, omdat het beheer en onderhoud was overgedragen aan stichting Bataviahaven.
Reden om deze nu op te nemen is dat er inmiddels een meerjarenonderhoudsplan (2012 - 2016) Bataviahaven is opgesteld. Een deel van het dagelijks onderhoud is in 2006 overgedragen aan de Stichting Bataviahaven. Met ingang van 2010 is het groot onderhoud Bataviahaven opgenomen in de voorziening groot onderhoud Kunstwerken.

Overige

In tegenstelling tot het uitgangspunt in de MJR van 2011 zijn niet alle beheertaken in relatie tot de watergangen overgedragen aan het Waterschap ZZL. De kosten van beheer en onderhoud maken onderdeel uit van het berekende kostenniveau Water en Groen.

Berekende onderhoudskosten

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Water	€ 621.303	€ 358.000	**€ 979.303**

Damwanden

Uitgegaan kan worden van een bedrag van € 700 per m^1 voor vervanging.
Uitgaande van een levensduur van gemiddeld 40 jaar, betekent dit: per jaar 500 m vervangen à € 700. Voor vervanging is dan per jaar gemiddeld € 350.000 benodigd.
Het areaal is 35-45 jaar oud. Op grond van een inspectie is een deel van het areaal opgenomen in het IGOR om in de loop van de komende jaren vervangen te worden.

Bataviahaven

Deze haven is nog relatief jong. Inmiddels is er een Beheerplan Bataviahaven 2012 - 2016 opgesteld. Hierin is becijferd wat de jaarlijkse kosten zijn en wat er moet worden gespaard (€ 53.000/ jaar) om op termijn GO te kunnen bekostigen. De raad heeft in 2013 besloten de extra middelen (€ 45.000) vanaf 2016 beschikbaar te stellen. Het baggeren van de haven is hierin nog niet meegenomen. Deze planperiode zal gemonitord worden wat de aanwas van baggerspecie in de haven is. Dit om een goede inschatting te kunnen maken over wanneer er daadwerkelijk gebaggerd moet worden en wat op dat moment de kosten zijn. Deze kosten zullen worden meegenomen in het onderhoudsplan 2017-2021.

Beschikbare middelen

De in figuur 16.1 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015. Om een vergelijking te kunnen maken met de berekende onderhoudskosten betreft het de structurele onderhoudskosten uit de exploitatie en de structurele storting in de voorziening.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
722100 DO kunstwerken RWA	€ 79.731		**€ 79.731**	
722200 DO watergangen	€ 30.596		**€ 30.596**	
722700 Beleidsadv. DO water/ kunstw	€ 510.976	€ 911.035	**€ 1.422.011**	€ -71.283
Totaal	**€ 621.303**	**€ 911.035**	**€ 1.532.338**	**€ -71.283**

Figuur 16-1 Beschikbare middelen

Een groot deel van de middelen in het beleidsproduct hebben betrekking op Bataviahaven.
Ten opzichte van de berekende kosten lijkt het dat er meer dan voldoende beschikbare middelen zijn, om alle taken uit te voeren. Voor vervanging van damwanden is berekend dat daar jaarlijks € 350.000 nodig is en er wordt € 911.035 structureel gestort in de voorziening.
Naast de € 350.000 voor vervanging van damwanden vind er jaarlijks een rentebijschrijving plaats in de voorziening van 184.000 en wordt er € 8.000 gestort voor GO Bataviahaven. Daar komt vanaf 2016 nog € 45.000 bij.
Het overige bedrag van de storting wordt na de overdracht van de beheertaken aan het waterschap gestort in de voorziening bovengronds als bijdrage aan het tekort op de overige producten.

Conclusie

Water laat op de storting een positief resultaat zien van € 369.035 wat gestort wordt in de voorziening bovengronds om het tekort daarvan te verminderen.

17. Recreatie

Areaal

Lelystad beheert enkele bijzondere gebieden voor recreatief gebruik.

		areaal	
Bossen	Bos en recreatieve terreinen	455	ha
	Ecologische verbindingszone	9,6	ha
Het Bovenwater	Water	137	ha
	Strand en recreatieve terreinen	22	ha
Strand Houtribhoek	Strand en recreatieve terreinen	11,4	ha
Totaal recreatieve gebieden.		635	ha

Beschikbare middelen / berekende kosten

De in figuur 17-1 opgenomen middelen komen uit de begroting 2015.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
753100 Dag. Groenonderh. Bossen en bep	€ 198.380		**€ 198.380**	€ -39.800
753200 Bossen/ Natuurbescherming	€ 45.296		**€ 45.296**	€ -16.528
755100 DO Recreatieplas 't Bovenwater	€ 86.513		**€ 86.513**	€ -5.200
755300 Recr. Bovenwater	€ 1.086		**€ 1.086**	
755400 DO strand Houtribhoek	€ 37.975		**€ 37.975**	€ -7.800
755600 Strand Houtribhoek	€ 8.333		**€ 8.333**	
Totaal	**€ 377.583**	**€ 0**	**€ 377.583**	**€ -69.328**

Figuur 17-1 Beschikbare middelen

De gehanteerde prijzen en kosten voor het beheer en onderhoud blijken in de praktijk sterk af te wijken van gemeente tot gemeente. Dat komt voornamelijk omdat het specifieke lokale voorzieningen betreft waarbij het beheer is afgestemd op de specifieke behoefte en aard van het gebruik.
De middelen zijn vooral bedoeld voor het in stand houden van de voorzieningen. Er wordt niet gespaard in een voorziening voor mogelijke grotere incidentele uitgaven in de toekomst. Hierbij kan men denken aan:

- Zandsuppletie op de stranden
- Het versterken van dijklichamen rond 't Bovenwater
- Het vervangen van recreatieve voorzieningen (picknicksets/ banken/ bebordingen etc.) in de bossen
- Het uitvoeren van GO aan wandelpaden en ruiterroutes
- Het uitvoeren van GO aan parkeervoorzieningen, bij de stranden

Wanneer dergelijke maatregelen noodzakelijk zijn worden voorstellen hierover in de kadernota opgenomen. Op dat moment kan worden afgewogen of een voorziening in stand wordt gehouden of juist niet.

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Recreatie	€ 377.583	€ 0	**€ 377.583**

18. Riolering

Voor riolering wordt om de 5 jaar een GRP opgesteld. In het kader van de MJR wordt daarom geen aparte inventarisatie uitgevoerd.
Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op het door de raad vastgestelde GRP 2011-2015. Na de peildatum waarop de gegevens voor deze MJR uit de systemen zijn gehaald heeft de raad een nieuw GRP vastgesteld. De effecten daarvan worden in de begroting 2016 verwerkt en zijn dus niet in deze MJR opgenomen.

Areaal

Kentallen per 1-1-2014		
Type object	**aantal**	**eenheid**
Percelen aangesloten op de riolering	35.879	stuks
Percelen, woningen	*31.529*	*stuks*
Percelen, bedrijven	*4.075*	*stuks*
Percelen, niet-woningen	*275*	*stuks*
Percelen niet op riolering aangesloten	198	stuks
Percelen oppervlaktewaterlozers	*198*	*stuks*
Aantal inwoners met aansluiting op de riolering	76.241	stuks
Tussen- en eindgemalen	99	stuks
Pompunits (drukriolering)	27	stuks
Mechanische riolering	6	km
Persleidingen	58	km
Vrijverval riool	681	km
DWA riool	322	km
RWA riool	349	km
Bluswaterriool	10	km
Drainage leiding (actief beheerd)	305	km
Regenwateruitlaten	427	stuks
Aangesloten verhard oppervlak	412	ha
Wadi's	4.000	m2
Randvoorzieningen = biezenveld	1	stuks
Filtervoorziening HWA (biezenveld)	200	m2
Inspectieputten	16.540	stuks
Kolken	36.593	stuks
Lijngoten	4.500	m

Lelystad is gescheiden gerioleerd. Het afvalwater en hemelwater worden gescheiden van elkaar ingezameld en afgevoerd. Afvalwater wordt via de vijf hoofdrioolgemalen afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinrichting Lelystad op bedrijventerrein Noordersluis. Het hemelwater wordt al dan niet via een zuiverende voorziening afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Onderhoudskosten (begroting)

De onderhoudskosten aan de rioleringen zijn gebaseerd op het GRP 2011-2015, en zoals deze in de begroting zijn verwerkt.

Product	Exploitatie	Storting	Totaal
722400 DO Af- en ontwateringsysteme	€ 358.244		**€ 358.244**
772100 DO Pomputten en rioolgemale	€ 390.109	€ 1.969.267	**€ 2.359.376**
772200 DO Riolering RWA/ DWA	€ 571.995		**€ 571.995**
772500 Beleidadv. DO riolering	€ 477.401		**€ 477.401**
Totaal	**€ 1.797.749**	**€ 1.969.267**	**€ 3.767.016**

Figuur 18-1 Beschikbare middelen

19. Overige

Naast de specifieke vakinhoudelijke producten kent de afdeling BOR twee ondersteunende producten die onderdeel uitmaken van het totale beheerproces.

Strategische advisering/ Monitoring – Integrale Openbare ruimte
Vanuit dit product vind integrale ondersteuning plaats aan het beheerproces, zoals:

- Procescoördinatie IGOR
- Ondersteuning beheersystemen en beheerinformatie
- Juridische ondersteuning
- Monitoren kwaliteit openbare ruimte
- Opstellen Meerjarenraming

Servicetaken
De taken binnen dit product hebben vooral betrekking op de bewonerscontacten, zoals:

- De administratieve afhandeling van klachten en meldingen
- De specifieke bewonerscontacten door bewonersconsulenten bij het oplossen van grotere knelpunten tussen gemeente en bewoners
- Algemene communicatie naar bewoners over beheer en onderhoud in de openbare ruimte
- Ondersteuning van bewoners bij aanvragen op het gebied van participatie

Beschikbare middelen

Product	Exploitatie	Storting	Totaal	Inkomsten
781700 Strat.Adv/Monitoring-Integr.Oper	€ 312.343		**€ 312.343**	
782100 Servicetaken	€ 291.715		€ 291.715	
Totaal	**€ 604.058**		**€ 604.058**	

Figuur 19-1 Beschikbare middelen

Genoemde taken zijn in sommige gevallen onontkoombaar en in andere gevallen is het een gevolg van politieke keuzes. Welke beheer en beleidsdocumenten zijn noodzakelijk of wenselijk en hoe neem je de daarbij behorende kosten op in de begroting.
Welke dienstverleningsniveau en welke mate van communicatie met de inwoners streef je na en wat mag dat kosten. De keuzes daarin kunnen per gemeente verschillen.

Onderhoudskosten	DO	GO	DO+GO
Overige	€ 604.058	€ 0	**€ 604.058**

Conclusie

In meer of mindere mate heeft elke gemeente deze kosten. Het verschilt van gemeente tot gemeente hoe zij dit opnemen in hun begroting. De ene gemeente maakt het apart zichtbaar. Bij anderen is het onderdeel van andere begrotingsposten waardoor de kosten niet of minder zichtbaar zijn.
Voor de MJR nemen we deze activiteiten budgetneutraal op in de overzichten (de kosten zijn gelijk aan de baten).

COLOFON

Project:	BIJLAGENRAPPORT Meerjarenraming 2015
Projectnummer:	P538-02
Registratienummer:	2015536
Auteurs:	Ir. C.R. van Zwam
Opdrachtgever:	Gemeente Lelystad, H.J. van Rijn
Datum:	augustus 2015 definitief